

AANGETEKEND / PERSOONLIJK

Administratiekantoor Laak
T.a.v. [naam]
[adres]
[postcode en plaats]

Datum: 15 november 2024
Ons kenmerk: [kenmerk]
Betreft: Boetebesluit

Behandelaar: x
Telefoon: [telefoonnummer]
E-mail: [e-mailadres]

Geachte [naam],

Op 19 september 2023 hebben toezichthouders van het Bureau Financieel Toezicht (hierna BFT) een onderzoek verricht naar de naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (hierna Wwft) bij u h.o.d.n. 'Administratiekantoor Laak' (eenmanszaak) te [plaats]. Dit onderzoek heeft geresulteerd in een definitieve onderzoeksrapportage d.d. 15 oktober 2024.

Procedure

De afdeling 'Juridische Zaken/Handhaving' van het BFT heeft kennisgenomen van deze onderzoeksrapportage. De beoordeling door deze afdeling heeft ertoe geleid dat het BFT op 17 oktober 2024 aan u het voornemen kenbaar heeft gemaakt om een bestuurlijke boete op te leggen aan 'Administratiekantoor Laak'. Het boetevoornemen ziet op overtredingen met betrekking tot het verrichten van een verscherpt cliëntenonderzoek en de meldingsplicht inzake ongebruikelijke transacties.

'Administratiekantoor Laak' is naar aanleiding van dit voorgenomen besluit in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven. Hiervan heeft u gebruik gemaakt door bij e-mail van 24 oktober 2024 uw op 21 oktober 2024 gedagtekende zienswijze naar voren te brengen.

Hieronder volgt eerst het boetebesluit. Daarna volgt het besluit om de oplegging van de boete te publiceren. En vervolgens het besluit om een aanwijzing te geven. Daarbij wordt tevens ingegaan op de door u naar voren gebrachte zienswijze.

Wettelijk kader

Voor het toepasselijk wettelijk kader verwijst het BFT u naar **bijlage 1**.

Overtredingen

'Administratiekantoor Laak' geldt bij de verrichting van beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten als een instelling als bedoeld in artikel 1, eerste lid, jo. artikel 1a, eerste lid, jo. artikel 1a, vierde lid, aanhef en onder a en b, van de Wwft. Zij zal hierna worden aangeduid als 'de instelling'. In geval van deze instelling zijn de volgende overtredingen geconstateerd.

Overtredingen van de verplichting verscherpt cliëntenonderzoek te verrichten (artikel 8 van de Wwft)

A

Tijdens het onderzoek is gebleken dat de instelling heeft verzuimd een verscherpt cliëntenonderzoek te verrichten in het dossier 'A'. Een verscherpt cliëntenonderzoek was echter wel noodzakelijk gelet op het verhoogde risico op witwassen.

Dit hogere risico op witwassen was gelegen in de volgende omstandigheden, welke in samenhang dienen te worden gezien. Ten eerste heeft de instelling de aangifte inkomstenbelasting voor B, werknemer (leidinggevende en contactpersoon) van 'A', verzorgd. Uit deze aangifte over het jaar 2021 blijkt dat B in dat jaar een laag loon van € 14.794,- ontving. Ten tweede blijkt uit de auditfiles van 'A' dat in de jaren 2020 en 2021 sprake was van hoge privé-onttrekkingen door C, eigenaar van 'A'. In 2021 heeft C € 122.712,- opgenomen. Ten derde blijkt uit het als bijlage 5 bij het definitieve onderzoeksrapport opgenomen overzicht van leningen die blijken de auditfile 2021 in de administratie van 'A' zijn opgenomen dat sprake is van kleine leningen, die vooral plaatsvinden via het eigen vermogen van 'A' en via privé. Leningsovereenkomsten en/of onderliggende documentatie ontbreken echter. Ten vierde blijkt uit de auditfile 2020 dat zakelijke en privé uitgaven door elkaar heen lopen. Zo zijn er diverse privé boekingen in de administratie verwerkt (bijvoorbeeld de ontvangsten van kinderbijslag en uitgaven aan PlayStation, massage en bioscoop). Deze omstandigheden, welke betrekking hebben op de jaren 2020 en 2021, leiden in samenhang gezien tot de conclusie dat sprake was van een hoger risico op witwassen.

De instelling raakte gedurende de jaren 2020 en 2021 bekend met deze omstandigheden, nu zij de financiële administratie en de salarisadministratie verzorgde voor 'A' en zij de aangiften inkomstenbelasting voor B en C verzorgde. In ieder geval bij het indienen van de aangifte inkomstenbelasting over 2021 voor B en C was zij bekend met al deze omstandigheden tezamen. Deze aangiften dateren van respectievelijk 14 februari 2023 (B) en 16 september 2022 (C).

Op dat moment had het op haar weg gelegen een hoger risico op witwassen te onderkennen, het risicoprofiel van de cliënt aan te passen en een verscherpt cliëntenonderzoek te verrichten. Nu 'Administratiekantoor Laak' dit niet heeft gedaan, heeft zij artikel 8 van de Wwft overtreden.

D

Tijdens het onderzoek is gebleken dat de instelling heeft verzuimd een verscherpt cliëntenonderzoek te verrichten in het dossier 'D'. Een verscherpt cliëntenonderzoek was echter wel noodzakelijk gelet op het verhoogde risico op witwassen.

Dit hogere risico op witwassen was gelegen in de volgende omstandigheden, welke in samenhang dienen te worden gezien. Ten eerste zijn de bedrijfsmiddelen van 'D' blijken de aangifte vennootschapsbelasting 2022 gefinancierd via een ontvangen lening van B in privé ten bedrage van € 74.432,-. B was, via 'E' eigenaar van 'D'. Ten tweede blijkt uit de aangiften inkomstenbelasting 2021 en 2022 van B dat deze in 2021 enkel een laag loon van € 14.794,- ontving uit hoofde van de dienstbetrekking bij 'A' en dat B in dat jaar op heeft gegeven geen bezittingen te hebben met een waarde van meer dan € 31.340,-. En dat B in 2022 helemaal geen loon ontving en op heeft gegeven geen bezittingen te hebben van meer dan € 31.747,-. Dientengevolge was de vraag hoe B in het levensonderhoud voorzag en hoe B over de gelden kon beschikken om de bedoelde lening te verstrekken aan 'D'. Daarbij dient voorts te worden vermeld dat B blijken het handelsregister met ingang van 5 september 2017 in staat van faillissement was gesteld.

De instelling heeft blijkens een brief van 1 december 2022 aan de B (bijlage 2 bij het onderzoeksrapport) navraag gedaan naar de herkomst van de gelden die gemoeid zijn met de door B aan 'D' verstrekte lening. In deze brief is het volgende opgenomen: "U heeft verklaard dat de in privé ontvangen bedragen te maken hebben met terugbetaling van leningen welke u in de periode dat u werkzaam was bij A aan C had geleend. De terugbetaling van leningen in privé heeft u vervolgens weer uitgeleend aan uw onderneming ten einde uw wagenpark uit te kunnen breiden om meer omzet te kunnen gaan garanderen". Dit antwoord biedt echter geen verklaring voor de herkomst van de gelden. Het gegeven antwoord is namelijk niet onderbouwd met onderliggende stukken, zoals bankafschriften en/of een leningsovereenkomst. Voorts blijkt noch uit de aangiften inkomstenbelasting van B en C noch uit de administratie van 'A' dat sprake was van een dergelijke lening als waarover verklaard. Het hogere risico op witwassen wordt door deze verklaring dan ook niet gemitigeerd.

De instelling was in ieder geval bekend met de voornoemde omstandigheden tezamen toen zij op of omstreeks 1 december 2022 bij B navraag deed naar de herkomst van de gelden die gemoeid zijn met de door B aan 'D' verstrekte lening.

Op dat moment had het op haar weg gelegen een hoger risico op witwassen te onderkennen, het risicoprofiel van de cliënt aan te passen en een verscherpt cliëntenonderzoek te verrichten. Nu 'Administratiekantoor Laak' dit niet heeft gedaan, heeft zij artikel 8 van de Wwft overtreden.

Meldingsplicht (16, eerste lid, van de Wwft)

D

De in 2022 door B in privé aan 'D' verstrekte lening van € 74.432,-, geldt tevens als ongebruikelijke transactie vanwege de onduidelijkheid over de herkomst van de gelden die hiermee gemoeid zijn. Immers, B had in 2021 en 2022 weinig tot geen inkomen alsmede een laag vermogen. Voorts was B eerder, in 2017, in staat van faillissement gesteld. Een logische verklaring voor de herkomst van de met de lening gemoeide gelden ontbreekt dan ook. Ook het blijkens de brief van 1 december 2022 door B gegeven antwoord op een vraag van de instelling naar de herkomst van de gelden, biedt geen verklaring. Het gegeven antwoord is namelijk niet onderbouwd met onderliggende stukken, zoals bankafschriften en/of een leningsovereenkomst. Voorts blijkt noch uit de aangiften inkomstenbelasting van B en C noch uit de administratie van 'A' dat sprake was van een dergelijke lening als waarover verklaard.

Op deze ongebruikelijke transactie is de subjectieve indicator van toepassing. Deze volgt uit artikel 15 van de Wwft jo. artikel 4, eerste lid, van het Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 alsmede de daarbij behorende bijlage, en luidt: 'een transactie waarbij de instelling aanleiding heeft om te veronderstellen dat deze verband kan houden met witwassen of financieren van terrorisme'. In verband met de subjectieve indicator zijn in de onderhavige situatie relevant de in bijlage 1 bij de 'Specifieke leidraad naleving Wwft voor accountants, belastingadviseurs, administratiekantoren en alle overige instellingen genoemd in artikel 1a, lid 4, letter a en b Wwft (24 oktober 2018)' (hierna 'Specifieke Leidraad') genoemde voorbeelden daarvan: D12, E3 en E13.¹

¹ D12: Transactie(s) sluiten niet aan bij het sociaal economisch profiel of leeftijd van de natuurlijke persoon of economisch profiel van de onderneming.

E3: Het betaalverkeer vertoont een ongebruikelijk patroon. De gelden waarover de cliënt beschikt zijn afkomstig uit onduidelijke bronnen of de door de cliënt aangegeven bronnen zijn onwaarschijnlijk of onvoldoende gedocumenteerd.

De ongebruikelijke transactie is in ieder geval bekend geworden bij de instelling op of omstreeks 1 december 2022, namelijk toen zij bij B navraag deed naar de herkomst van de gelden die gemoeid zijn met de door B aan 'D' verstrekte lening.

Nu de instelling deze ongebruikelijke transactie niet onverwijld nadat zij hiermee bekend raakte op of omstreeks 1 december 2022 gemeld heeft bij de FIU-NL, is er sprake van een overtreding van artikel 16, eerste lid, van de Wwft.

Zienswijze 'Administratiekantoor Laak' ten aanzien van de overtredingen

U heeft in de zienswijze, kort en zakelijk weergegeven, het volgende aangevoerd.

1. Ten aanzien van het dossier 'A' voert u aan dat de hoogte van het salaris van B iets is tussen werknemer en werkgever. U kunt zich hier niet in mengen. Zolang de hoogte van het salaris conform de wettelijke regels is kunt u als extern kantoor niets dan het overeengekomen loon te verlonen. En wat betreft de privé opnamen door C stelt u dat dit een privé aangelegenheid is, zolang de bijschrijvingen bancaire geschieden en onderbouwd kunnen worden met facturen waarmee de herkomst van de gelden herleid kan worden. Uw kantoor kan hier geen invloed op uitoefenen. Voorts merkt u ten aanzien van de kleine leningen via het eigen vermogen op dat u die zo heeft geboekt vanwege het feit dat bij navraag aan C niet is gebleken wat de verklaring was voor deze leningen of dat deze een zakelijk karakter hadden. U stelt dat het voorgaande niet de conclusie rechtvaardigt dat in dit dossier sprake is van een hoger risico op witwassen. Een verscherpt cliëntenonderzoek was volgens u dan ook niet noodzakelijk.
2. Ook ten aanzien van het dossier 'D' voert u aan dat u geen verscherpt cliëntenonderzoek had hoeven instellen. Wat u betreft was niet onduidelijk hoe B over de gelden kon beschikken om de bedoelde lening te verstrekken aan 'D' en hoe B in het levensonderhoud voorzag. B woonde namelijk bij diens ouders, waardoor B kosten kon drukken teneinde de ondernemingen te kunnen laten groeien. Voorts behoorden de opgevoerde bedrijfsmiddelen tot het ondernemingsvermogen en niet privé. Ook heeft u blijkens de brief van 1 december 2022 navraag gedaan naar de herkomst van de gelden, waarop een – naar u stelt – bevredigend antwoord is gekomen. Het geld was afkomstig van C. Hoe C in staat was deze lening te kunnen verstrekken, blijkt volgens u uit de administratie van 'A' waar C eigenaar van was. Op basis van een onderlinge privé afspraak heeft C bancaire van de onderneming 'A' geld overgemaakt naar de privérekening van B. Dit blijkt volgens u ook uit de door u thans overgelegde privé bankafschriften van B.
3. Ten aanzien van het dossier 'D' voert u verder aan dat de door B in privé aan 'D' verstrekte lening van € 74.432,-, niet heeft te gelden als ongebruikelijke transactie. Volgens u was de herkomst van de gelden namelijk duidelijk. Het geld was afkomstig van C. Hoe C in staat was deze lening te kunnen verstrekken, blijkt volgens u uit de administratie van 'A' waar C eigenaar van was. Op basis van een onderlinge privé afspraak heeft C bancaire van de onderneming 'A' geld overgemaakt naar de privérekening van B. Dit blijkt volgens u ook uit de door u thans overgelegde privé bankafschriften van B. Daarmee is – naar u stelt – geen sprake van een ongebruikelijke transactie.

Reactie op de zienswijze

Naar aanleiding van uw zienswijze overweegt het BFT als volgt.

Ad 1.

Het BFT is van oordeel dat in het dossier 'A', anders dan u stelt, sprake was van een hoger risico op witwassen. Dit was gelegen in het eerdergenoemde samenstel van de omstandigheden dat B een laag loon ontving, dat sprake was van hoge privé onttrekkingen door C, dat diverse kleine leningen in de administratie zijn opgenomen die plaatsvonden via het eigen vermogen en via privé en dat zakelijke en privé uitgaven door elkaar liepen. Het BFT acht u niet verantwoordelijk voor deze omstandigheden, die binnen de invloedssfeer van uw cliënt vallen. Maar het BFT meent wel dat u in deze omstandigheden aanleiding had moeten zien om zelf een verscherpt cliëntenonderzoek te verrichten, nu deze omstandigheden maakten dat er sprake was van een hoger risico op witwassen.

Voorts geeft u in uw reactie aan dat bij navraag aan C niet is gebleken wat de verklaring was voor de kleine leningen of dat deze een zakelijk karakter hadden. Dit bevestigt juist de noodzaak van het verrichten van een verscherpt cliëntenonderzoek.

Nu 'Administratiekantoor Laak' heeft nagelaten een dergelijk verscherpt cliëntenonderzoek te verrichten, heeft zij artikel 8 van de Wwft overtreden.

Ad 2.

Het BFT is van oordeel dat ook in het dossier 'D' sprake was van een hoger risico op witwassen. Dit was gelegen in het eerdergenoemde samenstel van de omstandigheden dat de bedrijfsmiddelen gefinancierd waren via een lening van B ten bedrage van € 74.432,- en dat onduidelijk was hoe B over de gelden kon beschikken om deze lening te verstrekken. Het enkele feit dat B ten tijde van het verstrekken van de lening bij diens ouders zou wonen, biedt onvoldoende verklaring voor het kunnen verstrekken van een lening van een dergelijke omvang. Daarbij speelt mee dat uit de aangiften inkomstenbelasting 2021 en 2022 van B blijkt dat deze in 2021 enkel een laag loon van € 14.794,- ontving uit hoofde van de dienstbetrekking bij 'A' en dat B in dat jaar op heeft gegeven geen bezittingen te hebben met een waarde van meer dan € 31.340,-. En dat B in 2022 helemaal geen loon ontving en op heeft gegeven geen bezittingen te hebben van meer dan € 31.747,-. Ook was B blijkens het handelsregister met ingang van 5 september 2017 in staat van faillissement gesteld.

Dientengevolge had 'Administratiekantoor Laak' in de eerdergenoemde omstandigheden aanleiding moeten zien om een verscherpt cliëntenonderzoek te verrichten, nu deze omstandigheden maakten dat er sprake was van een hoger risico op witwassen. Weliswaar heeft 'Administratiekantoor Laak' blijkens de brief van 1 december 2022 navraag gedaan naar de herkomst van de gelden die gemoeid zijn met de door B aan 'D' verstrekte lening. Het antwoord biedt echter geen verklaring voor de herkomst van de gelden. B zou namelijk in privé gelden van 'A' terug hebben ontvangen die B reeds eerder aan C had uitgeleend. Deze ontvangen gelden zou B vervolgens weer uitgeleend hebben aan 'D'. Echter, dit gegeven antwoord is niet onderbouwd met onderliggende stukken. Zo ontbreekt een leningsovereenkomst. Voorts blijkt noch uit de aangiften inkomstenbelasting van B en C noch uit de administratie van 'A' dat sprake was van een dergelijke lening als waarover verklaard.

Thans heeft u wel privé bankafschriften van B overgelegd. Daaruit blijkt dat er op verschillende momenten van 5 maart 2021 tot en met 6 maart 2023 bedragen zijn overgeboekt van 'A' aan B (twaalf boekingen met een totaalbedrag van € 76.100). Een deel van deze bedragen heeft als omschrijving 'lening', terwijl bij het grootste deel van de bedragen geen enkele omschrijving is opgenomen. Ook zijn er in deze periode weer bedragen van B overgeboekt naar 'A' (vijf boekingen met een totaalbedrag van € 23.500,-) met als omschrijving telkens 'deel lening terug'. Deze

bankafschriften bieden geen verklaring voor de herkomst van de door B aan 'D' verstrekte gelden. Ook nemen zij het risico op witwassen niet weg. Zij roepen daarentegen juist meer vragen op, onder meer nu de aan B overgeboekte gelden als 'lening' worden omschreven (en daarmee niet de door u gestelde terugbetaling van een lening lijken te betreffen). Omgekeerd worden juist wel weer 'leningen' terugbetaald door B aan 'A'. En van het grootste deel van de boekingen is de achtergrond helemaal onduidelijk, nu iedere omschrijving ontbreekt. Voorts blijft staan dat leningsovereenkomsten ontbreken en dat evenmin uit de aangiften inkomstenbelasting van B en C noch uit de administratie van 'A' blijkt dat sprake was van een lening als waarover verklaard. Het hogere risico op witwassen blijft daarmee onverkort staan. 'Administratiekantoor Laak' had dan ook een verscherpt cliëntenonderzoek moeten verrichten. Door dit na te laten heeft zij artikel 8 van de Wwft overtreden.

Ad 3.

De in 2022 door B in privé aan 'D' verstrekte lening van € 74.432,-, geldt volgens het BFT tevens als ongebruikelijke transactie vanwege de onduidelijkheid over de herkomst van de gelden die hiermee gemoeid zijn. Immers, B had in 2021 en 2022 weinig tot geen inkomen alsmede een laag vermogen. Voorts was B eerder, in 2017, in staat van faillissement gesteld. Een logische verklaring voor de herkomst van de met de lening gemoeide gelden ontbreekt dan ook. Zoals reeds hiervoor onder 'ad 2.' aangegeven, heeft u ook geen verklaring kunnen geven voor het kunnen verstrekken van een lening van een dergelijke omvang. De instelling had dan ook aanleiding om te veronderstellen dat deze lening verband kan houden met witwassen. Nu 'Administratiekantoor Laak' de ongebruikelijke transactie niet onverwijld nadat zij hiermee bekend raakte bij de FIU gemeld heeft, is er sprake van een overtreding van artikel 16, eerste lid, van de Wwft.

Bestuurlijke boete

Het BFT concludeert dat door 'Administratiekantoor Laak' twee overtredingen van de verplichting tot het verrichten van een verscherpt cliëntenonderzoek en één overtreding van de meldingsplicht zijn begaan. Gelet hierop heeft het BFT het voornemen kenbaar gemaakt om aan deze instelling een bestuurlijke boete op te leggen.

Het BFT heeft de bevoegdheid om een bestuurlijke boete op te leggen op grond van artikel 1d, eerste lid, aanhef en onder c, jo. artikel 30, aanhef en onder a, van de Wwft.

Hoogte bestuurlijke boete

De hoogte van de bestuurlijke boete wordt bepaald op grond van artikel 31 Wwft jo. artikel 2, 4 en 13, eerste lid, van het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector. In geval van de overtredingen van de artikelen 8 en 16 van de Wwft is het basisbedrag voor de boete € 2.000.000,- per overtreding.

Bij het opleggen van een boete wordt, naast naar de draagkracht, door het BFT gekeken naar de ernst en duur van de overtreding en de mate van verwijtbaarheid.

Het BFT gaat bij de beoordeling van de draagkracht van 'Administratiekantoor Laak' uit van de meest recente jaaromzet. Deze bedroeg [omzet] over 2023.

'Administratiekantoor Laak' heeft in twee dossiers niet voldaan aan haar verplichting tot het verrichten van verscherpt cliëntenonderzoek. Ook heeft zij in één dossier verzuimd onverwijld een melding te doen van een ongebruikelijke transactie. Hiermee heeft zij onvoldoende invulling gegeven aan de taak die zij als poortwachter heeft bij het herkennen en beheersen van risico's teneinde witwassen tegen te gaan. Dit terwijl de verplichtingen in het kader van de Wwft genoegzaam bekend

mochten worden verondersteld. Gezien het vorenstaande is er sprake van ernstige overtredingen. Deze overtredingen zijn tevens verwijtbaar.

Op grond van de draagkracht, de ernst, duur en verwijtbaarheid heeft het BFT het voornemen kenbaar gemaakt om aan 'Administratiekantoor Laak' een boete van (naar beneden afgerond) € 1.385,- ([percentage] van de omzet) op te leggen voor de geconstateerde overtredingen van artikel 8 en 16, eerste lid, van de Wwft.

In de door 'Administratiekantoor Laak' gegeven zienswijze ziet het BFT geen aanleiding om van dit voornemen af te wijken. Ook overigens zijn het BFT geen omstandigheden bekend geworden die tot afwijking van het voornemen nopen.

Besluit

Gelet op het vorenstaande besluit het BFT om 'Administratiekantoor Laak' een boete op te leggen van € 1.385,- voor de geconstateerde overtredingen van artikel 8 en 16, eerste lid, van de Wwft.

Het bedrag dient te worden betaald aan het BFT binnen zes weken na inwerkingtreding van deze beschikking door overschrijving op *[rekeningnummer]* onder vermelding van kenmerk [kenmerk]. De beschikking treedt in werking op de dag na verzending daarvan.

Bezwaar tegen boetebesluit

Iedere belanghebbende kan tegen dit boetebesluit bezwaar aantekenen door binnen zes weken na bekendmaking daarvan een bezwaarschrift in te dienen bij het BFT, t.a.v. de directeur, Postbus 14052, 3508 SC Utrecht.

Hoogachtend,

Bureau Financieel Toezicht,
de voorzitter van het bestuur,
voor deze,

x
Jurist